

seende. Det forekommer mig meget forunderligt, at de Herrer bestandig forstaa at indordne deres Tanker og Meninger under Regjeringens Opfattelse. Jeg skal indrømme, at det kan være meget klogt og vise en stor Resignation saaledes at underordne sig, men jeg synes, at, hvor det gjælder Opretholdelsen af Lovgivningsmyndigheden, Hævdelsen af de Love, som ere blevne vedtagne af Rigsdagen, vilde det være rigtigt, om de ogsaa traadte til for at tage Forholdsregler imod, at Noget i den Retning blev krænk. Det er tidt og ofte forhen blevet sagt og skrevet, at vi haade den frieste Forfatning i Europa. (E. Nielsen: Det er ikke rigtigt!) Det er ikke rigtigt, siger min ærede Nabo, jeg indrømmer det, og det kommer ogsaa meget sjældent frem nu. Det synes, som om vore ærede Modstandere ere komne under Veir med, at det ikke forholder sig saa ganske rigtig dermed. Der tales nu om, at Bælgerne vilde se, om de virkelig have nogen Ret eller ikke. Dersom nu f. Ex. den høitagtede Regjering vilde opløse Thinget paa Theater-spørgsmaalet, saa er jeg overbevist om, at saa vilde den med det Samme besørge en anden og forbedret Udgave af den 25de April; thi er der nogen Ting i Verden, som Bælgerne kunne forstaa, saa er det den, at det er galt, naar en Lov overskrides i den Grad, som Tilfældet er med denne Lov om Theatret, og jeg er overbevist om, at Bælgerne da nok skulle forstaa at vælge dem, de syntes om. Jeg tror nu ikke, at den nuværende Regjering efter hele den Stilling, som den har indtaget, kan blive ved ret længe at regjere med Loven; om den skulde kunne gjøre det uden Lov, ved jeg ikke, men jeg haaber ikke, at den Tid skulde komme, da en Regjering skulde regjere med selvblavede Love. Den ærede Ordfører for Mindretallet kom under 2den Behandling af Finantsloven til at udtale, at han var bange for, at naar Theatret nu blev lukket, vilde det være vanskeligt at faae det lukket op igjen. Jeg for min Del skulde nu ikke have saa særdeles Meget derimod, thi dersom Kunsten ikke kan drives paa anden Maade end hidtil, nemlig saaledes, at den træder op som en Pengefluger — Theatret kan bruge alle de Penge, det kan faae — maa jeg tilstaa, at jeg ikke er saa begjærlig efter at faae Theatret aabnet paany. Havde vi ret mange Blobigler paa Staten af denne Slags . . . (Sag d: Skal Kunsten være en Maffeko?). Kunsten kan godt beskjæftes uden at behøve at vise sig fra en saa graadig Side, som det kongelige Theater har gjort, og under alle Omstændigheder er det i højeste Grad uheldigt, naar man søger at rette derpaa fra Regjeringens Side ved at tage Pengene efter eget Forgodtbefindende. Naar et Theater bliver bestyret med en saadan Flothed, naar man tænker paa de 516 Personer, som ere knyttede til Theatret — dersom det kom i private Hænder, vilde det ganske vist kunne hjælpe sig med Halvdelen

— og naar vi se en saadan halv Bataillon marschere op ved det kongelige Theater, saa er jeg overbevist om, at Folk vilde blive fortraktede og tænke, at det dog vist neppe er rigtigt at blive ved at opretholde Kunsten paa denne Maade. Jeg skal ikke modsigge, at det kan være en Kunstanstalt, og naar jeg og flere af mine Meningsfæller have været med til at give Understøttelse til det kongelige Theater, saa er det, fordi det nu engang er blevet nyttopbygget, og vi kunne ogsaa godt bringe nogle Offre for det, da der er saa Mange, der holde paa det og tro, at det er en saa uhyre god Dannelses- og Kunstanstalt. Vi kunne for deres Skyld godt gaa med til at give en rimelig Sum, men naar vi skulle betale paa den Maade, som det er sket hidtil, saa maa vi betænke os. Da Opløsningen i Foraaret skete, blev det jo sagt af vore Modstandere, at Befestningsspørgsmaalet og vort Forsvarsvæsen var en Livsfag for os, men nu have vi senere set, at Theatret, saa vidt vi kunne skjønne, er Nr. 1 og Forsvarsvæsenet Nr. 2. Men dette er ingenlunde noget Nyt, det er ikke nogen ny Tanke, det er en Tanke, der har gjort sig gjældende i mange Aar. I Samlingen 1868—69 kom den ogsaa frem i en Udtalelse fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille); jeg skal med den ærede Formands Tilladelse oplæse et Par Linier deraf. Det ærede Medlem sagde dengang: „Den Betydning, jeg tillægger den“ — nemlig det kongelige Theater — „nytter sig væsentlig til Overbevisningen om, at vi her have at gjøre med Noget, som berører alle de fineste Strengene i vort aandelige Liv, Noget, der, naar Alt kommer til Alt, maasse kan komme til at spille en større Rolle for os end de store Summer, vi anvende paa mange andre Ting, paa vort Forsvarsvæsen f. Ex. I Liden som vore, hvor den fysiske Magt altfor ofte bliver til den politiske Ret, der maa et lille Folk ty hen til de aandelige Midler, og ofte i dem søge den Understøttelse, som de fysiske Kræfter ikke ere istand til at yde det.“ Vi ville altsaa se, at man allerede dengang satte Theatret som Nr. 1 og Forsvarsvæsenet som Nr. 2. Jeg kan derfor meget godt forstaa, at den nuværende Regjering, dersom den har denne Anskuelse, kan lade vort Forsvarsvæsen falde, naar den blot kan faae Theatret. Theatret er altsaa Nr. 1, det er en Livsfag. Min Mening er altsaa den, at naar Theatret bliver skudt op til en saadan Høide, saa er det vurderet alt for høit, og saa vil jeg for min Del ikke være med til at støtke det paa den Maade, som hidtil er sket.

Formanden (R a b b e): Jeg tillader mig at gentage den lille Bemærkning, som jeg gjorde forleden Dag, at det ikke er rigtigt at forudsætte, — selv om man udtrokker en Prøvel om Forudsetningens Rigtighed, — at en Regjering vil regjere uden Lov.